KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2016/2078

(2016. gada 4. jūlijs)

par valsts atbalstu SA.41617 – 2015/C (ex SA.33584 (2013/C) (ex 2011/NN)), ko īstenojusi Nīderlande par labu Neimegenas profesionālajam futbola klubam *NEC*

(izziņots ar dokumenta numuru C(2016) 4048)

(Autentisks ir tikai teksts nīderlandiešu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc tam, kad ieinteresētās personas tika aicinātas iesniegt savas piezīmes atbilstoši Līguma 108. panta 2. punktam ([1]), un ievērojot viņu piezīmes,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

(1) Komisija 2010. gadā no pilsoņiem saņēma informāciju, ka Nīderlande īstenojusi atbalsta pasākumu Neimegenas profesionālajam futbola klubam *NEC*. Sūdzības tika reģistrētas ar numuriem SA.31616 un SA.31767. Komisija 2010. un 2011. gadā saņēma sūdzības attiecībā uz pasākumiem par labu arī citiem Nīderlandes profesionālajiem futbola klubiem, proti, Māstrihtas *MVV*, Tilburgas *Willem II*, Hertogenbosas *FC Den Bosch* un Eindhovenas *PSV*. Nīderlande 2011. gada 2. septembra vēstulē sniedza Komisijai papildu informāciju par pasākumu attiecībā uz *NEC*.

(2) Komisija 2013. gada 6. marta vēstulē informēja Nīderlandi par savu lēmumu sākt Līguma 108. panta 2. punktā noteikto procedūru attiecībā uz pasākumiem par labu *Willem II*, *NEC*, *MVV*, *PSV* un *FC Den Bosch*.

(3) Komisijas lēmums par procedūras sākšanu (turpmāk "lēmums par procedūras sākšanu") tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ([2]). Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt piezīmes par attiecīgajiem pasākumiem.

(4) Nīderlande saskaņā ar procedūru attiecībā uz pasākumu par labu *NEC* iesniedza apsvērumus savā 2013. gada 6. jūnija vēstulē, kurā bija ietvertas Neimegenas pašvaldības kā ieinteresētās personas piezīmes (turpmāk "pašvaldība"). Sanāksme ar Nīderlandes puses piedalīšanos notika 2015. gada 27. februārī, tajā piedalījās arī pašvaldība. Papildu informācija no Nīderlandes tika saņemta 2015. gada 10. aprīlī, 2015. gada 11. maijā, 2015. gada 13. maijā un 2015. gada 16. jūlijā. Komisija no citām ieinteresētajām personām piezīmes nesaņēma.

(5) Pēc lēmuma par procedūras sākšanu un, vienojoties ar Nīderlandi, par katru no minētajiem klubiem tika veikta atsevišķa izmeklēšana. Izmeklēšana attiecībā uz *NEC* tika reģistrēta ar lietas numuru SA.41617.

2. PASĀKUMA SĪKS APRAKSTS

2.1. Pasākums un labuma guvējs

(6) Valsts futbola federācija *Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond* (turpmāk "*KNVB*") ir profesionālā un amatieru futbola sacensību jumta organizācija. Profesionālais futbols Nīderlandē ir organizēts divlīmeņu sistēmā. 2014./2015. gada sezonā tajā bija 38 klubi, no kuriem 18 klubi piedalījās augstākajā līgā (*eredivisie*) un 20 – zemākajā līgā (*eerste divisie*).

([1]) Komisijas Lēmums lietā SA.33584 (2013/C) (ex 2011/NN) – Nīderlandes atbalsts konkrētiem Nīderlandes futbola klubiem 2008.–2011. gadā – Uzaicinājums iesniegt piezīmes saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 2. punktu (OV C 116, 23.4.2013., 19. lpp.).

([2]) Sk. 1. zemsvītras piezīmi.

(7) *Nijmegen Eendracht Combinatie* (turpmāk "*NEC*") tika dibināts 1900. gadā, un kluba vietējās spēles notiek Neimegenā. *NEC* juridiskā struktūra ir šāda: uzņēmumu *Nijmegen Eendracht Combinatie B.V*, *Exploitatie-Maatschappij De Goffert B.V.* un *N.E.C. horeca B.V.* īpašnieks ir fonds *Stichting Administratiekantoor N.E.C.*. Uzņēmums *Exploitatie-Maatschappij De Goffert B.V.* ir šā pasākuma labuma guvējs. Saskaņā ar Nīderlandes iesniegto informāciju *NEC* ir vidējs uzņēmums, kurā 2015. gadā bija nodarbināti 62,3 pilnslodzes ekvivalenta (*FTE*) darbinieki (2010. gadā – 69,5 *FTE* darbinieki). Laika posmā, ko aptver šī izmeklēšana, klubs *NEC* bija augstākajā līgā. Pēdējoreiz Eiropas līmeņa turnīrā (*UEFA* kauss) tas piedalījās 2008./2009. gada sezonā.

(8) Kopš 2003. gada *NEC* ir galvenais, bet ne vienīgais, daudzfunkcionālā stadiona *Goffert stadion* lietotājs; šis stadions atrodas lielajā Neimegenas *Goffert* parkā. Blakus *Goffert* parka stadionam pašvaldība 2003. gadā ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) atbalstu uzbūvēja daudzfunkcionālu sporta kompleksu *De Eendracht*. Komplekss *De Eendracht* ir izīrēts klubam *NEC*, un šo kompleksu treniņu nolūkiem izmanto arī citi.

(9) Attiecības starp pašvaldību un *NEC* jautājumā par *De Eendracht* nosaka divi 2003. gadā noslēgtie līgumi: nodomu nolīgums par *De Eendracht* apkārtnē esošās teritorijas attīstīšanu saskaņā ar pašvaldības sporta politikas redzējumu plašākā kontekstā un nomas līgums par *De Eendracht*.

(10) 2008. un 2009. gadā *NEC* rakstīja pašvaldības iestādēm par šajos līgumos ietverto klauzulu, kas deva tam *De Eendracht* iegādes tiesības no pašvaldības. Apzīmējot tās kā "pirkšanas iespēju", NEC rakstīja, ka nodoms ir bijis iegādāties *opstalrecht* jeb apbūves tiesības ([3]) attiecībā uz šo kompleksu. *NEC* savā pirmajā vēstulē piedāvāja atcelt pirkšanas iespēju apmaiņā pret kompensācijas summu EUR 2,3 miljonu apmērā, ko tas aprēķināja, pamatojoties uz kompleksa norādīto uzskaites vērtību un reālo vērtību saskaņā ar ārēja eksperta vērtējumu. Kā uzskatīja *NEC*, šo abu vērtību starpība nosaka labumu, ko, īstenojot savu pirkšanas iespēju, saņemtu *NEC*. Otrajā vēstulē *NEC* informēja pašvaldību par vēlmi izmantot savu pirkšanas iespēju.

(11) 2010. gadā pašvaldība par šo jautājumu saņēma juridiskos atzinumus no diviem juridiskajiem birojiem: vienu – 2010. gada janvārī, otru – 2010. gada septembrī. Pirmajā atzinumā bija norādīts uz nomas līguma klauzulu, ar kuru saskaņā līgums attiecas uz laika posmu, līdz nomnieks (*NEC*) būtu iegādājies *De Eendracht*, un bija atzīmēts, ka pašvaldības un *NEC* nodoms ir bijis tāds, ka šo kompleksu iegādātos *NEC*, ja pret to neiebilstu ERAF. Tajā tika secināts, ka *NEC* ir stingras tiesības pieprasīt pirkumu. Otrais atzinums attiecībā uz *NEC* prasības iespējamo pamatotību tika pieprasīts, jo uz to atkārtoti norādīja pašvaldības padome. Šajā atzinumā tika secināts, ka pašvaldības pienākums bija tikai risināt sarunas ar *NEC*, ņemot vērā, ka attiecīgā klauzula nenosaka cenu vai cenas noteikšanas mehānismu.

(12) Pašvaldība 2010. gada septembrī piekrita atpirkt prasījumu par EUR 2,2 miljoniem. Nīderlande pretēji Līguma 108. panta 3. punkta prasībām nepaziņoja par savu nodomu atlīdzināt *NEC* par atteikšanos no tā pirkšanas iespējas. Oficiālā izmeklēšanas procedūra tika sākta saistībā ar šo darījumu, un pašreizējais lēmums attiecas tieši uz to.

2.2. **Procedūras sākšanas pamatojums**

(13) Komisija lēmumā par procedūras sākšanu pauda nostāju, ka atbalsta pasākumi profesionāliem futbola klubiem draud kropļot konkurenci un ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē. Komisija turklāt nonāca pie provizoriska secinājuma, ka pašvaldība, izmantojot valsts līdzekļus, bija nodrošinājusi *NEC* selektīvu priekšrocību un tādējādi sniegusi atbalstu šim futbola klubam.

(14) Pirmkārt, attiecībā uz pirkuma iespējas esamību Komisija secināja, ka, pamatojot savu rīcību tikai uz pirmo juridisko atzinumu un neņemot vērā sīkāk izstrādāto otro atzinumu, Nīderlande nav pierādījusi, ka *NEC* bija pirkšanas iespēja par cenu, kura nebija noteikta līgumā un par kuru nebija arī panākta vienošanās sarunu ceļā.

([3]) Saskaņā ar Nīderlandes Civillikuma 5:101. pantu "apbūves tiesības" (latīniski: *ius superficiarium*) ir nekustamā īpašuma tiesības, kas ļauj to īpašniekam (apbūves tiesību subjektam) turēt vai iegūt savā īpašumā ēkas, celtnes vai augus (augu sega), kas atrodas zemē, uz zemes vai virs tās, kuriem ir cits īpašnieks.

(15) Otrkārt, attiecībā uz to, vai cena, kas tika samaksāta par atteikšanos no iespējamās pirkšanas iespējas, bija saderīga ar tirgu, Komisija atkārtoti norādīja, ka vadlīnijas, kas sniegtas Komisijas Paziņojumā par valsts atbalsta elementiem, publiskajām iestādēm pārdodot zemi ([4]) (turpmāk "paziņojums par zemes pārdošanu"), uz ko bija atsaukusies Nīderlande, "attiecas vienīgi uz valsts zemes un ēku pārdošanu. Tās neattiecas uz valsts zemes un ēku iegādi vai uz publisko iestāžu veikto zemes un ēku izīrēšanu vai iznomāšanu. Šādi darījumi var arī iekļaut valsts atbalsta elementus". Turklāt Komisija paziņoja, ka uzņēmēji tirgus ekonomikas apstākļos arī apšaubītu iespējamību, ka nomnieks varētu izmantot savu pirkšanas iespēju, pieņemot, ka tāda pastāv. Viņi, *inter alia*, apsvērtu nomnieka rīcībā esošos finanšu līdzekļus.

(16) Treškārt, Komisija atzīmēja, ka *NEC* laikā, kad atbalsts tika piešķirts, bija pietiekami nopietnās finanšu grūtībās, lai tiktu apdraudēta tā turpmākā darbība profesionālā futbola kluba statusā. *KNVB*, pārbaudot *NEC* uzņēmējdarbības plānu 2010./2011. gadam, bija 2010. gada jūlijā prasījusi klubam *NEC* ārējo garantiju par summu EUR 1 967 000, bez kuras klubam *NEC* pastāvētu risks zaudēt licenci. Šī garantija (kuru saskaņā ar Komisijas rīcībā esošo informāciju nodrošināja privāts komerciāls uzņēmums un tātad – bez valsts līdzekļiem) bija vajadzīga papildus šajā lēmumā ietvertajai summai EUR 2,2 miljoni. *NEC* 2010. gada jūnijā pats norādīja, ka kluba finanšu stāvoklis ir uztraucošs – tam ir negatīvs pašu kapitāls, negatīvs 2009./2010. gada darbības rezultāts un slikta likviditātes pozīcija. *NEC* 2009. gada septembrī pārtrauca maksāt nomas maksu.

(17) Nolūkā novērtēt atbalsta atbilstību pamatnostādnēm par valsts atbalstu, lai glābtu un pārstrukturētu grūtībās nonākušus uzņēmumus ([5]) (turpmāk "pamatnostādnes"), Komisija pieprasīja informāciju par atbilstību visām pamatnostādnēs noteiktajām prasībām.

(18) Komisija jo īpaši nevarēja pārbaudīt, vai bija ievēroti pamatnostādņu 34.–37. punkta nosacījumi attiecībā uz pārstrukturēšanas plāna būtību un izpildi. Komisija arī nevarēja pārbaudīt, vai bija veikti piemēroti kompensācijas pasākumi 38.–42. punkta nozīmē. Turklāt vajadzēja pierādīt, ka atbalsts nepārsniedza nepieciešamo minimumu, ka saņēmējs pats bija veicis atbilstīgu paša ieguldījumu pārstrukturēšanā, ka Nīderlande iesniegs uzraudzības ziņojumus un ka tiks ievērots vienreizēja atbalsta ("vienreiz un pēdējoreiz") princips.

3. **NĪDERLANDES PIEZĪMES**

(19) Nīderlande nepiekrīt, ka šie pasākumi ir valsts atbalsts.

(20) Šajā sakarā Nīderlande, pirmkārt, uzsver šī darījuma nozīmīgo kontekstu. Saskaņā ar Nīderlandes viedokli lēmumā par procedūras sākšanu šajā sakarībā bija ietvertas dažas faktu kļūdas. Pretēji tam, kas tika konstatēts lēmumā par procedūras sākšanu, *Goffert* stadions bija daudzfunkcionāls jau pirms 2003. gada. Pašvaldība uzskata, ka *De Eendracht* (un *Goffert* stadiona) izmantošana ar sportu nesaistītos nolūkos ir būtisks kontekstuāls apstāklis.

(21) Nīderlande jo īpaši uzsver, ka pašvaldība bija ieinteresēta izveidot augstākā līmeņa sporta un inovācijas parku (turpmāk "*TIP*") ([6]), kurā tiktu integrēts esošais *Goffert* stadions un *De Eendracht*. *TIP* izveides sagatavošanas pasākumi bija jau sākušies, pirms *NEC* informēja pašvaldību par savu vēlmi izmantot pirkšanas iespēju. *De Eendracht* kompleksam bija svarīga nozīme pašvaldības iecerētajos plānos attiecībā uz *TIP*. Nīderlande uzsver, ka *TIP* sagatavošanas pasākumi turpinājās vēl labu laiku pēc 2010. gada septembrī veiktā darījuma. Tikai 2012. gada martā pašvaldības padome nolēma apturēt *TIP* sagatavošanas pasākumus. Nīderlande uzskata, ka Komisijai noteikti jāņem vērā tas, ka pašvaldībai attiecīgajā laika posmā bija būtiski pilnībā saglabāt īpašumtiesības attiecībā uz *De Eendracht* (ietverot gan zemes gabalu, gan ēku, kas uz tā atrodas), lai varētu izveidot *TIP*.

([4]) OV C 209, 10.7.1997., 3. lpp.

([5]) Komisijas paziņojums "Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai" (OV C 244, 1.10.2004., 2. lpp.). Šo pamatnostādņu piemērošana tika pagarināta ar Komisijas paziņojumu par darbības termiņa pagarināšanu 2004. gada 1. oktobra Kopienas pamatnostādnēm par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai,
(OV C 296, 2.10.2012., 3. lpp.).

([6]) Pašvaldība bija paredzējusi izveidot lielu *Goffert* parka daļu par *Topsport- en Innovatie Park* (*TIP*), izmantojot daudznozaru pieeju, kas aptver sportu, izglītību, veselību un zinātni. Šis projekts pēc tam tika atcelts. Lēmumā par procedūras sākšanu nebija ietverta *TIP* turpmākā finansēšana.

(22) Šajā sakarā Nīderlande atsaucas uz ziņojumu par *TIP* paredzamajiem ekonomiskajiem ieguvumiem, ko 2009. gada aprīlī publicēja Eiropas un reģionālo lietu konsultanti. Saskaņā ar šo ziņojumu tika paredzēts, ka *TIP* pozitīvi ietekmēs pašvaldības saimniecisko darbību, kas ietver nodarbinātības pieaugumu un izdevumus, kā arī sniedzot dažādus netiešus, pozitīvus ekonomiskus ieguvumus tādās jomās kā zināšanu attīstība, inovācija, izglītība un vispārējais saimnieciskās darbības līmenis. Pašvaldības un *Buck Consultants* sagatavotajā ziņojumā "Neimegenas *TIP* ietekme un iespējas" konkrēti norādīts uz *De Eendracht* kā parauga nozīmi *TIP* izveidē.

(23) Otrkārt, Nīderlande uzsver *NEC* prasības pamatotību. Tā ir precizējusi kontekstu, kas noteica pirkšanas iespējas rašanos. Pašvaldība ir uzsvērusi, ka šis jautājums ir saistīts ar to, ka *NEC* atteicās no apbūves tiesībām uz toreizējo amatieru kompleksu, lai ļautu pašvaldībai aizstāt šo kompleksu, izveidojot jauno *De Eendracht* kompleksu. 2000. gadā toreizējā amatieru kompleksa apbūves tiesības piederēja *NEC*, turpretim zeme zem šī kompleksa bija pašvaldības īpašums. Tā kā šis komplekss vairs neatbilda *KNVB* prasībām, lai varētu turpināt futbola pasākumus konkrētajā vietā, pašvaldība, konsultējoties ar *NEC*, 2002. gadā nolēma izveidot jaunu daudzfunkcionālu centru – *De Eendracht*. *De Eendracht* izveidē tika izmantota valsts nauda; daļa no finansējuma tika iegūta, izmantojot ERAF atbalstu. Lai varētu pieteikties ERAF atbalsta saņemšanai, kompleksa veidotājam bija jābūt pašvaldībai un ēku nedrīkstētu pārdot piecus gadus. Tāpēc *NEC* atteicās no savām apbūves tiesībām uz šo kompleksu, bet ieguva pirkšanas iespēju attiecībā uz jaunā *De Eendracht* kompleksa apbūves tiesībām. Saskaņā ar Nīderlandes viedokli bija paredzēts, ka *NEC* varētu pārņemt *De Eendracht* kompleksu tad, kad to vairs neaizliegtu ERAF noteikumi, lai gan iegādes cena tajā laikā netika noteikta.

(24) Tāpēc Nīderlande noraida to, ka pašvaldība ņēmusi vērā tikai vienu no juridiskajiem atzinumiem (sk. 14. apsvērumu). Turpretim tā uzsver, ka starp pašvaldību un *NEC* nekad nav bijušas nesaskaņas par *NEC* prasību, kuru abas puses uzskatīja par pamatotu. Šajā jautājumā Nīderlande atsaucas uz Nīderlandes Civilkodeksa 6:217. pantu, ar kuru saskaņā vienkārša vienprātība līgumslēdzēju pušu starpā ir pietiekama, lai noslēgtu vienošanos.

(25) Pirkšanas iespēju var atskaitīt no nodomu līguma un nomas līguma starp pašvaldību un uzņēmumu *Exploitatiemaatschappij De Goffert B.V.* (sk. 9. apsvērumu). Nīderlandes skatījumā nav būtiski, ka klauzulās par pirkšanas iespēju nav norādīta cena vai cenas noteikšanas mehānisms. Attiecībā uz pirkuma līgumiem, kuros līgumslēdzējas puses nebija noteikušas nekādu cenu, Nīderlandes Civilkodeksa 7:4. pantā paredzēts, ka pircējam jāmaksā "saprātīga cena".

(26) Kopumā ņemot, pašvaldība uzskata, ka lēmums neņemt vērā otro juridisko atzinumu bija pamatots uz stingriem un motivētiem apsvērumiem, jo tā uzskatīja, ka otrajā juridiskajā atzinumā sniegtie argumenti ir nepamatoti. Pirmā juridiskā atzinuma autora reakcija uz otro atzinumu nolūkā aizstāvēt savu padomu nostiprināja šo uzskatu. Pašvaldība norāda, ka, tā kā otro atzinumu pieprasīja pašvaldības padomes opozīcijas partijas, tam bija skaidri izteikta politiskā motivācija. Tas, ka otrais atzinums bija sīkāk izstrādāts (14. apsvērums), vēl neļauj izdarīt secinājumus par tajā ietverto argumentu pamatotību.

(27) Pašvaldība šajā sakarībā turklāt atzīmē, ka līgumu starp *NEC* un pašvaldību reglamentē valsts privāttiesības, un tāpēc ikvienu *NEC* prasījuma pamatotības novērtējumu veic Nīderlandes tiesnesis.

(28) Treškārt, par pirkšanas iespējas vērtības noteikšanu Nīderlande sniegusi arī papildu skaidrojumus. Nīderlande atzīmē, ka nevar pieņemt, ka pastāv priekšrocība (un tādējādi valsts atbalsts) vienkārši tāpēc, ka cena noteikta, pamatojoties uz sarunām. Attiecībā uz *NEC* pirkšanas iespējas cena tika noteikta, pamatojoties uz neatkarīgu novērtējumu, un tādējādi tā saskaņā ar Nīderlandes iestādēm ir saderīga ar tirgu. Nīderlande patiešām uzskata, ka šis darījums nebija selektīvs un ka tas nenodrošināja *NEC* priekšrocību.

(29) Nīderlande atsaucas uz faktu, ka pasākums nav selektīvs, ja tā pamatā ir vispārējs valsts līmeņa pasākums. Jo īpaši šis pasākums pamatojas uz Civilkodeksu, kam ir vispārēja nozīme un kas tiek piemērots visiem uzņēmumiem. Darījuma vērtība tika noteikta saskaņā ar Civilkodeksa noteikumiem, kuros paredzēts maksāt "saprātīgu cenu". Nīderlandes skatījumā tas tā bija, jo 2009. gada aprīlī tika veikts neatkarīgs novērtējums. Tajā tika secināts, ka darījums nav selektīvs.

(30) Pat ja darījumu uzskatītu par selektīvu, *NEC* nebūtu saņēmis priekšrocību, jo pašvaldība rīkojās kā tirgus investors un maksāja tirgus cenu. Nīderlande uzsver, ka Komisijas lēmumu pieņemšanas praksē paziņojums par zemes pārdošanu tiek pēc analoģijas piemērots lietām, kas saistītas ar citu aktīvu un īpašumtiesību novērtējumu. Tā kā šajā lietā darījums pamatojas uz novērtējumu, kas noteikts paziņojumā par zemes pārdošanu, to var uzskatīt par saderīgu ar tirgu. Pat tādā gadījumā, ja paziņojums par zemes pārdošanu nebūtu piemērojams, darījums tomēr joprojām būtu saderīgs ar tirgu, jo privāts tirgus investors arī būtu noteicis pirkšanas iespējas vērtību, pamatojoties uz neatkarīgu novērtējumu.

(31) Pašvaldība uzsvēra, ka pastāv cieša saistība starp darījuma vērtību un *De Eendracht* kompleksa vērtību. Neatkarīgajā novērtējuma ziņojumā (datēts ar 2009. gada 7. aprīli) ir galvenokārt aplūkotas divas vērtības. No vienas puses, tajā bija noteikta pārdošanas cena, ko pārdevējs saistībā ar šo kompleksu varētu saņemt par apbūves tiesību pārdošanu (uz 30 gadiem), pamatojoties uz spēkā esošo nomas līgumu starp pašvaldību un *NEC* […] (*). No otras puses, tajā bija noteikta pārdošanas cena, ko pārdevējs saistībā ar šo kompleksu varētu saņemt par apbūves tiesību pārdošanu, pamatojoties uz spēkā esošajiem apakšnomas līgumiem starp *NEC* un tā apakšnomniekiem, ņemot vērā tirgus nomas maksas izmaiņas. Komplekss patiešām bija līguma priekšmets nomas līgumos gan starp *NEC* un pašvaldību, gan starp *NEC* un trešām personām (*NEC* darbojas kā kompleksa operators), sk. arī 8. apsvērumu. Šī otrā vērtība tika noteikta EUR […] apmērā.

(32) Citiem vārdiem sakot, šie divi vērtējumi veikti, pieņemot, ka komplekss tiek pārdots iznomātā stāvoklī. Nīderlande apgalvo, ka saskaņā ar Nīderlandes tiesību aktiem pārdošanas darījums nemaina situāciju attiecībā uz nomu. Īpašuma jaunais īpašnieks kļūst par iznomātāju, aizstājot iepriekšējo īpašnieku. Tāpēc ir izplatīta prakse noteikt iznomātā īpašuma pārdošanas vērtību, pamatojoties uz nomas ieņēmumiem.

(33) Neatkarīgie novērtējumi parāda, ka pašvaldība varētu pārdot trešai personai *De Eendracht* kompleksu iznomātā stāvoklī par maksimālo cenu EUR […]. Nīderlandes skatījumā tā atbilst maksimālajai cenai, ko par kompleksu varētu prasīt no *NEC*. Ja *NEC* iegādātos apbūves tiesības saistībā ar *De Eendracht* kompleksu, tas varētu pārdot šīs tiesības par maksimālo cenu EUR […]. Saskaņā ar Nīderlandes viedokli tas nozīmē, ka *NEC* atteicās no iespējamas priekšrocības par maksimālu […] cenu EUR 2 064 000 apmērā. Sarunās ar *NEC* pirkšanas iespējas galīgā vērtība tika noteikta […] EUR 2 223 000 apmērā. […]. Komisija atzīmē, ka šajā novērtējumā netika skaidri ņemta vērā konkrētā situācija, t. i., ja *NEC* iegādātos pašu kompleksu.

(34) Nīderlande ir sniegusi papildu situācijas aprakstu par novērtējuma ziņojumā izmantotajām nomas summām, lai izskaidrotu abu novērtējumu būtisko atšķirību. Nīderlande jo īpaši norāda, ka vairāku faktoru ietekmē klubam *NEC* tika noteikta pazemināta nomas cena.

a) *Exploitatiemaatschappij De Goffert B.V.* ne tikai nomāja kompleksu, bet arī darbojās kā uzņēmums iznomātājs, kas atsevišķas kompleksa daļas nodod apakšnomā trešām personām. *De Eendracht* iecerei bija izteikti eksperimentālas īpašības, un pašvaldība šī jaunā kompleksa izveidi izmantoja, lai stiprinātu tā saikni ar sabiedriskiem pasākumiem, saimniecisko vidi un tuvākām apkaimēm. Nebija skaidri zināms, vai šie sociāli ekonomiskie projekti būs veiksmīgi praksē, un nebija izslēgts, ka trešās personas varētu pārtraukt dalību tajos. Tas palielināja uzņēmuma *Exploitatiemaatschappij De Goffert B.V.* risku.

b) *Exploitatiemaatschappij De Goffert B.V.* uzņēmās arī uzturēt un atjaunot laukumus, ko iepriekš uzturēja pašvaldība.

c) *NEC* bija vienīgais iespējamais partneris, kas varētu īstenot pašvaldības sociāli ekonomiskos mērķus.

d) *NEC* sākotnēji bija piederējušas apbūves tiesības attiecībā uz šo kompleksu, bet *NEC* no tām atteicās par brīvu (sk. 23. apsvērumu).

Saskaņā ar to Nīderlande uzskata, ka *NEC* maksātā nomas cena, uz ko pamatojas taksācijā aprēķinātā pirmā vērtība, ir atbilstīga tirgum.

(35) Nīderlande turklāt ir atzīmējusi, ka nomas līgums starp *NEC* un pašvaldību jāuzskata par noteikta termiņa nomas līgumu, ko pašvaldība nevarētu pārtraukt pirms termiņa beigu datuma, kas sakrīt ar apbūves tiesību nodošanu *NEC*. Ar to var izskaidrot, kāpēc taksācijā aprēķinātā pirmā vērtība pamatojas uz nemainīgu nomas maksu, turpretim otrās vērtības aprēķinos tiek ņemtas vērā nomas maksas izmaiņas tirgū.

(*) Konfidenciāla informācija.

(36) Nīderlande uzsver, ka summa EUR 2,2 miljoni, kas pienākas *NEC* par pirkšanas iespēju, netika izmaksāta, bet to izmantoja tā, ka daļa no tās sedza nenokārtotos atlīdzības prasījumus attiecībā uz *NEC* un daļu iemaksāja kā nomas avansa maksājumu (garantētā noma). Tajā pašā laikā nomas līgums tika pagarināts līdz 2043. gada februāra beigām, un tika palielināta nomas maksa […]. Pieņemot, ka sākotnējā nomas maksa bija saderīga ar tirgu, Nīderlande uzskata, ka šī jaunā, palielinātā nomas maksa pārsniedz tirgus līmeni. Nīderlande turklāt uzskata, ka jaunā nomas maksa kvalificējama kā saderīga ar tirgu.

(37) Ceturtkārt, Nīderlande apgalvo, ka pašvaldība ņēma vērā *NEC* finanšu stāvokli darījuma veikšanas laikā. Laikā, kad darījums tika veikts, pašvaldība bija saņēmusi informāciju, kas tai ļāva pieņemt iespējamību, ka *NEC*, neraugoties uz savām finanšu problēmām, varētu izmantot savu pirkšanas iespēju. Jo sevišķi vienā no savām vēstulēm (sk. 10. apsvērumu) *NEC* bija skaidri informējis pašvaldību par kādas komercsabiedrības interesi par *De Eendracht* iegādi, iespējams, izmantojot *NEC*. Tāpēc jebkādas finanšu problēmas, ar kurām bija saskāries *NEC*, katrā ziņā neaizliegtu tam iegādāties *De Eendracht*. Turklāt 2010. gada 3. septembrī pašvaldība tika informēta, ka *NEC* saņēmis finansējumu no komercsabiedrības: uzņēmējsabiedrība […] iepriekšpārdošanā bija iegādājusies daļu no (sezonas) biļetēm uz 2011./2012., 2012./2013. un 2013./2014. gada sezonu. Šis ir darījums, uz kuru atsaucās Komisija lēmumā par procedūras sākšanu, bet pretēji tam, kas bija paziņots lēmumā par procedūras sākšanu, finansējums nebija noteikts kā garantija, un samaksātā cena bija daudz augstāka nekā lēmumā par procedūras sākšanu minētie EUR 1,9 miljoni (t. i., aptuveni EUR 4 miljoni) (sk. 16. apsvērumu). Šī norāde par komerciāla investora pārliecību par *NEC* finanšu stāvokli pašvaldībai tajā laikā bija papildu iemesls uzskatīt par iespējamu, ka *NEC* varētu īstenot savu pirkšanas iespēju attiecībā uz *De Eendracht*.

(38) Noslēgumā jāsaka, ka Nīderlandes skatījumā pašvaldība rīkojās kā tirgus investors, ņemot vērā (šķietamo) *NEC* finanšu stāvokli tajā laikā.

(39) Alternatīvā veidā Nīderlande apgalvo, ka pat tad, ja pasākums uzskatāms par valsts atbalstu, tas ir saderīgs ar iekšējo tirgu. Saskaņā ar Nīderlandes viedokli pamatnostādņu nosacījumi ir izpildīti, un tādējādi pasākumu var uzskatīt par saderīgu saskaņā ar Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu. Lai to pamatotu, Nīderlande sniedza informāciju par faktiem.

(40) Attiecībā uz *NEC* finanšu stāvokli darījuma veikšanas laikā Nīderlande iesniedza papildu pierādījumus, kas norāda, ka *NEC* bija grūtībās nonācis uzņēmums. Pašvaldība bija pieprasījusi ziņojumu par kluba finanšu stāvokli un tā turpmākajām perspektīvām, ko iesniedza grāmatvedības uzņēmums *BDO* ([7]) drīz pēc darījuma (2010. gada 29. oktobrī). Tajā ir atsauce uz negatīviem uzņēmuma darbības rezultātiem […], negatīvu pašu kapitālu […] un negatīvu apgrozāmā kapitāla attīstību […]. Ziņojumā konstatēts, ka *NEC* uzņēmuma darbības rezultāti bijuši negatīvi un samazinājušies triju gadu laikā. Lai arī tajā pašā laika posmā *NEC* spēja saglabāt pozitīvus neto rezultātus (pateicoties ieņēmumiem no pārcelšanas tiesībām un spēlētāju pārdošanas), ziņojumā skaidri konstatēts ieņēmumu līmeņa samazinājums, ņemot vērā, ka *NEC* izmaksu modeļi lielākoties palika nemainīgi. Turklāt pēdējos trijos gados pašu kapitāls bija negatīvs, un tajā pašā laika posmā *NEC* maksātspēja bija samazinājusies.

(41) Attiecībā uz pārstrukturēšanas plānu *NEC* izveidoja uzlabojumu plānu (*Plan van Aanpak*) ([8]) nolūkā atrisināt savas finanšu problēmas. 2010. gada augustā šis plāns tika iesniegts *KNVB*. Tajā ietilpst finanšu stāvokļa apstākļu apraksts, kritēriju salīdzinājums ar līdzīgiem futbola klubiem un plānotie pasākumi, lai sasniegtu 2. kategorijas statusu (kas norāda, ka kluba finanšu stāvoklis ir "pietiekams", sk. arī 75. apsvērumu).

(42) Attiecībā uz kompensācijas pasākumiem Nīderlande norāda, ka pat tad, ja tas ir atbalsts, tam ir ierobežots apjoms un tādējādi negatīvā ietekme uz konkurenci tam ir salīdzinoši maza. Tomēr *KNVB* pārstrukturēšanas plānā tika iekļauti vairāki kompensējoši pasākumi.

(43) Turklāt jebkāds atbalsts tika ierobežots līdz nepieciešamajam minimālajam līmenim. Tā kā aizdevuma atmaksāšanas nosacījumu izmaiņas izraisīja noteikto atmaksāšanas maksājumu samazinājumu par EUR 250 000 gadā, šajā sakarībā tika veikts ievērojams pašu ieguldījums pārstrukturēšanā, īstenojot 16. un 37. apsvērumā minēto pasākumu.

(44) Attiecībā uz uzraudzību Nīderlande ir apņēmusies Komisijai iesniegt vajadzīgos ziņojumus.

([7]) 2010. gada 29. oktobra ziņojums *Onderzoek naar financiële situatie en financieel toekomstperspectief N.E.C. Nijmegen*, ko izstrādāja *BDO* (Neimegena).

([8]) *Plan van aanpak NEC*, 2010. gada augusts.

(45) Visbeidzot, Nīderlande apstiprina, ka nekādi citi atbalsta pasākumi attiecībā uz *NEC* nav veikti un netiks veikti.

4. PASĀKUMA NOVĒRTĒJUMS

4.1. Valsts atbalsta pastāvēšana saskaņā ar Līguma 107. panta 1. punktu

(46) Saskaņā ar Līguma 107. panta 1. punktu valsts atbalsts ir atbalsts, kuru piešķir dalībvalsts vai kuru jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kurš rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm. Līguma 107. panta 1. punkta nosacījumi ir kumulatīvi, tāpēc, lai pasākumu atzītu par valsts atbalstu, tam jāatbilst visiem nosacījumiem.

(47) Pašvaldība, par EUR 2,2. miljoniem iegādājoties *NEC* iespējamās pirkšanas tiesības attiecībā uz *De Eendracht*, izmantoja valsts līdzekļus, ņemot vērā, ka naudu šim darījumam nodrošināja pašvaldība. Nīderlande to nav apstrīdējusi.

(48) Saistībā ar iespējamo ietekmi uz iekšējo tirgu Komisija norāda, ka *NEC* ir piedalījies Eiropas līmeņa futbola turnīros. Turklāt profesionāli futbola klubi izvērš saimniecisko darbību vairākos tirgos, nevis tikai piedalās futbola sacensībās, piemēram, darbojas profesionālo spēlētāju pārcelšanas tirgū, reklāmas, sponsorēšanas, preču tirdzniecības vai plašsaziņas līdzekļu iesaistes jomā. Atbalsts profesionālam futbola klubam stiprina tā pozīciju katrā no šiem starptautiskajiem tirgiem. Tāpēc, ja valsts līdzekļi tiek izmantoti, lai nodrošinātu selektīvu priekšrocību profesionālam futbola klubam neatkarīgi no līgas, kurā tas piedalās, šāds atbalsts, visticamāk, var radīt konkurences izkropļojumus un iespaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē ([9]).

(49) Nevar apšaubīt arī šā pasākuma selektivitāti, ko īpaši apstiprināja pašvaldības padome. Nīderlande ir apgalvojusi, ka pasākums pamatojās uz vispārējiem valsts tiesību aktiem (sk. 29. apsvērumu) un tāpēc tas nebija selektīvs. Tomēr Komisija uzskata, ka pat tad, ja nolīgumu starp *NEC* un pašvaldību var uzskatīt par nolīgumu, uz kuru attiecas vispārējie Nīderlandes tiesību akti, šā nolīguma konkrētās detaļas nepamatojas tikai uz vispārējiem principiem, bet arī uz konkrētiem *NEC* un pašvaldības līguma (līgumu) noteikumiem. Tādējādi ir skaidrs, ka pasākums paredzēts konkrētam uzņēmumam, proti, *NEC*, un tāpēc tas ir selektīvs.

(50) Nīderlande uzskata, ka *NEC* nebija nodrošināta priekšrocība un šis darījums notika saskaņā ar tirgus nosacījumiem. Tā īpaši norāda, ka *NEC* bija pamatota pirkšanas iespēja attiecībā uz *De Eendracht* un ka attiecīgo tiesību pirkšanas cena tika noteikta saskaņā ar neatkarīgu novērtējumu.

(51) Attiecībā uz prasības pamatotību Nīderlande iesniegusi papildu skaidrojumus par iemesliem, kāpēc tika ņemts vērā pirmais juridiskais atzinums, nevis otrais. Turklāt Nīderlande uzsvēra, ka *TIP* izveide, visticamāk, nebūtu iespējama, ja *De Eendracht* tiktu pārdots *NEC*. Ir skaidrs, ka pašvaldības interesēs bija atlīdzināt *NEC* par atteikšanos no pirkšanas iespējas.

(52) Ir jāatzīmē, ka nav skaidrs, kāda būtu bijusi cena, kas *NEC* jāmaksā pašvaldībai, ja tas būtu īstenojis pirkšanas iespēju un iegādājies *De Eendracht*. Nīderlande ir apgalvojusi, ka, pircējam saskaņā ar Nīderlandes Civilkodeksu jāmaksā saprātīga cena, ja nav panākta vienošanās par cenu. Tā kā šāda saprātīga cena ir aptuveni tāda pati kā uz *De Eendracht* attiecināmo apbūves tiesību tirgus vērtība vai vienāda ar to, pirkšanas iespējai, šķiet, būtu tikai ierobežota saimnieciskā vērtība. Šajā situācijā kompensācija EUR 2,2 miljonu apmērā šķiet nesaprātīgi augsta, un tā nodrošinātu priekšrocību *NEC*.

(53) Neatkarīgi no jautājuma, vai *NEC* faktiski bija pamatota pirkšanas iespēja, un pārējiem argumentiem attiecībā uz Nīderlandes Civillikuma skaidrojumu Komisija uzskata, ka galvenais izvērtējamais jautājums ir, vai darījums notika saskaņā ar tirgus nosacījumiem un pašvaldība rīkojās kā privāts uzņēmējs.

([9]) Komisijas 2013. gada 20. marta lēmumi attiecībā uz Vāciju par *Multifunktionsarena der Stadt Erfurt* (lieta SA.35135 (2012/N)), 12. punkts, un *Multifunktionsarena der Stadt Jena* (lieta SA.35440 (2012/N)), kopsavilkuma paziņojums OV C 140, 18.5.2013., 1. lpp., un 2013. gada 2. oktobra lēmums par *Fußballstadion Chemnitz* (lieta SA.36105 (2013/N)), kopsavilkuma paziņojums OV C 50, 21.2.2014., 1. lpp., 12.–14. punkts; Komisijas 2013. gada 18. decembra lēmumi attiecībā uz Spāniju par iespējamo valsts atbalstu četriem Spānijas profesionāliem futbola klubiem (lieta SA.29769 (2013/C)), 28. punkts, par *Real Madrid CF* (lieta SA.33754 (2013/C)), 20. punkts, un par iespējamo atbalstu trīs Valensijas futbola klubu labā (lieta SA.36387 (2013/C)), 16. punkts, publicēts OV C 69, 7.3.2014., 99. lpp.

(54) Šajā sakarībā ir nepieciešams, lai Komisija novērtē, vai privāts ieguldītājs būtu iesaistījies šajā darījumā, kas tiek vērtēts, ar tādiem pašiem noteikumiem. Hipotētiskā privātā investora attieksme ir tāda pati kā piesardzīgam ieguldītājam, kura mērķi gūt maksimālu peļņu pazemina piesardzība saistībā ar risku, kas ir pieņemams attiecīgas peļņas gadījumā. TEIP (tirgus ekonomikas investora princips) nebūtu ievērots, ja noteiktā cena par pirkšanas iespēju būtu augstāka nekā tirgus cena. Komisija uzskata, ka vairāki novērtēšanas procesa faktori norāda, ka attiecībā uz šo darījumu TEIP tests nav nokārtots.

(55) Pirmkārt, nav skaidrs, kāpēc pirkšanas iespējas vērtība atbilstu starpībai starp kompleksa pārdošanas vērtību, kam pamatā ir nomas nolīgums starp pašvaldību un *NEC*, no vienas puses, un pārdošanas vērtību, ko nosaka nomas nolīgumi starp *NEC* un tā apakšīrniekiem, no otras puses, ņemot vērā arī tirgus nomas maksas izmaiņas. Komisija norāda, ka pašvaldība pieprasīja neatkarīgu novērtējumu par šīm divām pārdošanas vērtībām, nevis vērtējumu attiecībā uz pirkšanas iespēju kā tādu. Nav papildus izskaidrots ne konteksts, ne sniegti argumenti par to, kāpēc šo divu vērtību starpība izsaka pirkšanas iespējas vērtību.

(56) Otrkārt, šo divu vērtību izmantošana pirkšanas iespējas vērtības noteikšanai, šķiet, pamatota ar pieņēmumu, ka pārdošanu trešai personai veic par cenu, ko izsaka viena, bet ne otra no šīm vērtībām. Pirmā vērtība […] patiešām ir noteikta, pamatojoties uz to, ka pašvaldība pārdod trešai personai tāda īpašuma apbūves tiesības, kas ir iznomāts, t. i., pievienojot nomas līgumu ar *NEC* kā noteiktu "ierobežojumu" ikvienam pircējam. Pretēji Nīderlandes viedoklim, ka šo nomas līgumu nevarētu pārtraukt pirms apbūves tiesību nodošanas *NEC*, vienīgi *NEC* būtu varējis turpināt rīkoties ar kompleksu saistībā ar trešām personām. Tāpēc otro vērtību […] (iespējamā pārdošanas vērtība iznomātā stāvoklī, pamatojoties uz apakšnomas līgumiem) varētu realizēt tikai *NEC* un nevis kāda trešā persona. Šī "jauktā" pieeja pastiprina viedokli, ka šādu pirkšanas iespējas cenas noteikšanu uzņēmējs tirgus ekonomikas apstākļos nebūtu uzskatījis par saprātīgu.

(57) Treškārt un saistībā ar to, ja par sākumpunktu pieņem, ka no pirkšanas iespējas bija jāatsakās nevis kādai no trešām personām, bet *NEC*, šķiet, ka ar izrietošo cenu, kas jāmaksā apmaiņā pret *NEC* pirkšanas iespējas atteikšanu, nav pareizi novērtēti *NEC*"neizmantotie ieguvumi" par atteikšanos no šīs iespējas. Saskaņā ar Nīderlandes viedokli *NEC* atteicās no iespējamās priekšrocības EUR 2 miljonu apmērā, atsakoties no savas pirkšanas iespējas (33. apsvērums). Tomēr Komisija atzīmē, ka varēja paredzēt, ka *NEC* paliks kompleksa operators pat pēc atteikšanās no savas pirkšanas iespējas. Tāpēc tas turpinātu saņemt tos pašus nomas ieņēmumus, kas veidoja pamatu darījuma cenas noteikšanā izmantotajai otrajai vērtībai […]. Komisija uzskata, ka faktiskā priekšrocība, no kuras *NEC* atteicās, atsakoties no savas pirkšanas iespējas, būtu līdzvērtīga tiem nomas maksājumiem pašvaldībai, kurus tam vairs nebūtu jāmaksā kompleksa iegādes gadījumā.

(58) Ceturtkārt, katrā gadījumā pašvaldības samaksātā summa bija lielāka nekā summa, ko tā bija noteikusi, pamatojoties uz novērtējuma ziņojumu ([…] sk. 33. apsvērumu). Komisija uzskata, ka vismaz šī starpība starp abām vērtībām ir valsts atbalsts. Saskaņā ar Nīderlandes iestādēm šī starpība radusies sarunās ar *NEC*, un katrā ziņā summa EUR 2,2 miljoni tiek atlīdzināta pilnā apmērā. Patiešām Nīderlande ir izskaidrojusi, ka nomas termiņa pagarinājums un gada nomas maksas palielinājums pašvaldībai nodrošina, ka darījuma ietekme uz budžetu būs neitrāla (36. apsvērums).

(59) Piektkārt, attiecībā uz šo atlīdzināšanu Komisija atzīmē, ka par atlīdzināšanu nevar uzskatīt summu EUR 2,2 miljoni, ko *NEC* izmantoja, lai segtu nenokārtotos atlīdzības prasījumus un nomas maksājumus, kas tam bija jāmaksā pašvaldībai. Attiecībā uz ikgadējās nomas maksas palielinājumu (36. apsvērums) jāsaka, ka to var uzskatīt par atbalsta atlīdzināšanu vienīgi tad, ja šis palielinājums izveido summu, kas pārsniedz nomas tirgus likmi. Nīderlande nesniedza pierādījumus, kas pamatotu apgalvojumu, ka 2011. gada janvārī noteikto palielināto nomas maksu var uzskatīt par nomas maksu, kas pārsniedz tirgus likmi. Šajā sakarā Komisija norāda, ka nomas maksa, ko *NEC* maksājis pašvaldībai par visu kompleksu kopumā, ir mazāka par to nomas maksu, ko *NEC* pašreiz saņem, izīrējot apakšnomā atsevišķas kompleksa daļas, kaut gan novērtējuma ziņojumā ieteikts, ka *NEC* turpmāk varētu iegūt pat vēl augstāku nomas maksu.

(60) Komisija turklāt atzīmē, ka pat tad, ja sākotnējais nomas maksas līmenis bija saderīgs ar tirgu, ņemot vērā tā brīža kontekstu (34. apsvērums), vismaz daži no faktoriem, kuriem bija ietekme uz tajā laikā noteiktās nomas maksas samazināšanu, nešķiet vairs būtiski pēc tam, kad noteikts jaunais nomas maksas līmenis. Jo īpaši var pieņemt, ka šobrīd, kad komplekss ir veiksmīgi darbojies vairāk nekā 5 gadus, ir mainījušies ar kompleksa

darbību saistītie riski. Apbūves tiesību iegādes iespējas atteikšanai arī vairs nebija nozīme, jo šis darījums atrisināja turpmāko īpašumtiesību jautājumu. Tādējādi varēja būt paredzams, ka 2011. gada janvārī nomas maksas tirgus līmenis būs augstāks neka 2003. gadā, kad tika noslēgts nomas līgums starp pašvaldību un *NEC*. Ja tas tā ir, tad nevar uzskatīt, ka palielinātā nomas maksa pilnībā atbilst atbalsta atlīdzināšanai.

(61) Ir arī jāatzīmē, ka atmaksāšana tiek veikta 33 gadu laikā un ka turpmākie maksājumi nav samazināti.

(62) Turklāt Nīderlande nesniedza nekādus pierādījumus tam, ka pašvaldība pirms nomas maksas palielināšanas veica rūpīgu nomas tirgus līmeņu novērtējumu un aprēķinu. Tā vietā apstāklis, ka darījuma ietekme uz budžetu bija neitrāla, bija sākumpunkts jaunā nomas līmeņa aprēķināšanai.

(63) Sestkārt, šajā darījumā nav skaidri pašvaldības ieguvumi un to proporcionalitāte attiecībā uz tiešajām izmaksām EUR 2,2 miljonu apmērā. Šķiet, ka pašvaldība, lai nodrošinātu sev jau piederošas īpašumtiesības, ir samaksājusi daudz vairāk nekā summa, ko tā jebkad būtu varējusi iegūt, kompleksu pārdodot (iznomātā stāvoklī). Pašvaldība ir apgalvojusi, ka *TIP* izveides ekonomiskās likmes bija ļoti augstas, ņemot vērā paredzamo *TIP* ietekmi uz pašvaldības saimniecisko darbību. Ar paredzamo pievienoto vērtību tam, ka tiek saglabātas īpašumtiesības attiecībā uz kompleksu, varētu daļēji izskaidrot pašvaldības vēlmi maksāt augstāku cenu. Tomēr pašvaldība nav skaidri veikusi darījuma izmaksu un ieguvumu izvērtējumu, kurā būtu ņemta vērā šī *TIP* projekta ilgtermiņa vērtība. Komisija uzskata, ka uzņēmējs tirgus ekonomikas apstākļos būtu veicis sīkāk izstrādātu novērtējumu attiecībā uz paredzamo peļņu no ieguldījumiem par pirkšanas iespējas iegādi.

(64) Visbeidzot, Komisija paliek pie sava viedokļa, ka, pamatojoties uz tajā laikā pieejamo informāciju, pašvaldība nepietiekami ņēma vērā tās finanšu grūtības, kurās *NEC* tajā laikā bija nonācis, un šo grūtību ietekmi uz *NEC* spēju pirkt apbūves tiesības uz *De Eendracht*. Lai gan trešās personas bija izrādījušas interesi par partnerattiecību veidošanu ar *NEC*, nevarēja ignorēt vispārējo finanšu situāciju, un bija paredzams, ka tā ietekmēs *NEC* nostāju sarunās par labu pašvaldībai.

(65) Visu šo iemeslu dēļ Komisija uzskata, ka pašvaldība nerīkojās kā uzņēmējs tirgus ekonomikas apstākļos, bet piešķīra *NEC* atbalstu, atlīdzinot *NEC* par atteikšanos no savas pirkšanas iespējas par summu EUR 2,2 miljoni. Pamatojoties uz Nīderlandes sniegto informāciju, nevar noteikt precīzu atbalsta summu. Tomēr, tā kā maksimālo summu EUR 2,2 miljonus var uzskatīt par pārstrukturēšanas plāna īstenošanai nepieciešamo summu, atbilstības novērtējumam precīza atbalsta summa nav būtiska.

4.2. **Novērtējums saskaņā ar Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu**

(66) Komisijai jānovērtē, vai atbalsta pasākumu par labu *NEC* var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu. Attiecībā uz atkāpēm, kas noteiktas Līguma 107. panta 3. punktā, Komisija norāda, ka nevienam Nīderlandes reģionam nav piemērojama Līguma 107. panta 3. punkta a) apakšpunktā minētā atkāpe. Attiecīgais atbalsta pasākums neveicina kāda svarīga projekta īstenojumu visas Eiropas interesēs, nedz arī tas novērš nopietnus traucējumus Nīderlandes tautsaimniecībā 107. panta 3. punkta b) apakšpunkta nozīmē. Nevar arī teikt, ka šis atbalsta pasākums veicina kultūru un kultūras mantojuma saglabāšanu Līguma 107. panta 3. punkta d) apakšpunkta nozīmē.

4.2.1. *Piemērojamās pamatnostādnes*

(67) Attiecībā uz Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktā noteikto atkāpi par labu atbalstam, kas veicina konkrētu saimniecisko darbību attīstību, šāds atbalsts var būt saderīgs, ja tam nav tāds nelabvēlīgs iespaids uz tirgus apstākļiem, kas ir pretrunā kopīgām interesēm, Nīderlande paudusi viedokli, ka šo atkāpi varētu piemērot, ja Komisijai, pretēji Nīderlandes atzinumam, būtu jāsecina, ka attiecīgais pasākums ir valsts atbalsts.

(68) Novērtējot nodomu par "saimnieciskās darbības attīstību" sporta nozarē, Komisija pilnībā ņem vērā Līguma 165. panta 1. punktu un 165. panta 2. punkta pēdējo ievilkumu, ar kuriem saskaņā Savienība palīdz risināt Eiropas sporta nozares jautājumus, ņemot vērā šīs nozares īpatnības, tās struktūras, kas balstās uz brīvprātīgu darbu, un tās sociālo un audzinošo nozīmi.

(69) Lai varētu izvērtēt Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktā minētos atbalsta pasākumus, Komisija ir publicējusi vairākas regulas, stratēģijas, pamatnostādnes, kā arī paziņojumus par atbalsta veidiem un horizontāliem vai nozaru mērķiem, kuriem tiek piešķirts atbalsts.

(70) Komisija uzskata, ka būtu jāizvērtē tas, vai pamatnostādnēs noteiktie kritēriji ([10]) var tikt piemēroti. Šajā sakarā Komisija atzīmē, ka pamatnostādnēs nav izslēgta profesionālā futbola joma. Tātad pamatnostādnes attiecas uz šo saimniecisko darbību.

(71) Komisija 2014. gada jūlijā publicēja jaunās Pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu nefinanšu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai ([11]). Tomēr tās nav piemērojamas šim nepaziņotajam atbalstam, ko piešķīra 2010. gadā. Saskaņā ar jauno pamatnostādņu 137. punktu tās būtu piemērojamas ikvienam glābšanas vai pārstrukturēšanas atbalstam, kas piešķirts bez iepriekšējas atļaujas, ja šis atbalsts pilnībā vai daļēji ir piešķirts pēc šo pamatnostādņu publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. Saskaņā ar 2014. gadā publicēto pamatnostādņu 138. punktu visos pārējos gadījumos Komisija šo izskatīšanu veic, pamatojoties uz pamatnostādnēm, kas bija piemērojamas atbalsta piešķiršanas laikā, un tādējādi šajā lietā izmanto pamatnostādnes, kas bija piemērojamas pirms 2014. gada.

4.2.2. *NEC kā grūtībās nonācis uzņēmums*

(72) Saskaņā ar pamatnostādņu 10. punkta c) apakšpunktu neatkarīgi no attiecīgā uzņēmuma veida uzņēmums tiek uzskatīts par grūtībās nonākušu, ja tas atbilst attiecīgās valsts tiesību aktu kritērijiem, lai tam piemērotu kolektīvās maksātnespējas procedūras. Pamatnostādņu 11. punktā norādīts, ka, nepastāvot nevienam no šiem gadījumiem, uzņēmumu tomēr var uzskatīt par grūtībās nonākušu uzņēmumu, ja novērojamas parastās grūtībās nonākuša uzņēmuma pazīmes, piemēram, zaudējumu pieaugums, parāda pieaugums, naudas plūsmas samazināšanās u. c. Grūtībās nonācis uzņēmums atbilst minētajam jēdzienam tikai tad, ja skaidri redzams, ka tas nespēj atgūties ar saviem resursiem vai ar līdzekļiem, ko tas iegūst no saviem īpašniekiem/akcionāriem vai no tirgus avotiem.

(73) Nīderlande sākotnēji bija apgalvojusi, ka *NEC* 2008./2009. gadā nebija grūtībās nonācis uzņēmums. Tomēr 16. apsvērumā izklāstītie fakti drīzāk norāda, ka *NEC* saskārās ar finanšu grūtībām, kas bija pietiekami nopietnas, lai apdraudētu tā turpmāko darbību profesionāla futbola kluba statusā. Pēc Komisijas domām ir skaidri redzams, ka *NEC* tādējādi bija grūtībās nonācis uzņēmums. Reaģējot uz lēmumu par procedūras sākšanu, Nīderlande atzina, ka *NEC* bija grūtībās nonācis uzņēmums un ir bijis grūtībās arī darījuma veikšanas laikā. Nīderlande šajā sakarībā iesniedza papildu pierādījumus (sk. 40. apsvērumu), kas īpaši parādīja, ka *NEC* uzņēmuma darbības rezultāti bijuši negatīvi un laika gaitā tie samazinājušies. Tāpēc valsts atbalsta saderība attiecībā uz *NEC* ir jāizvērtē saskaņā ar pamatnostādnēm.

4.2.3. *Ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošana*

(74) Pamatnostādņu 3.2. iedaļā ir noteikta prasība, ka atbalsta piešķiršanai jābūt ar nosacījumu, ka tiks īstenots pārstrukturēšanas plāns (sk. pamatnostādņu 34.–37. punktu), kam jāatjauno uzņēmuma ilgtermiņa dzīvotspēja pieņemamā termiņā. Komisija atzīmē, ka šādi nosacījumi bija izveidoti saistībā ar plānu, ko 2010. gada augustā izstrādāja *NEC*, lai to iesniegtu *KNVB*.

(75) Šajā sakarā Komisija atgādina, ka ikviens Nīderlandes profesionālais futbola klubs saņem licenci no *KNVB*, kas klubam nosaka vairāku pienākumu izpildi. Viens no pienākumiem saskaņā ar pašreiz piemērojamo sistēmu attiecas uz kluba finanšu stabilitāti. Trīs reizes sezonā tiek noteikts kluba finanšu reitings, pamatojoties uz finanšu pārskatiem, kas, *inter alia*, ataino kluba finanšu stāvokli attiecīgajā brīdī, kā arī nākamās sezonas budžetu. Pamatojoties uz šiem ziņojumiem, klubi tiek iedalīti trīs kategorijās (1. – nepietiekams, 2. – pietiekams, 3. – labs). Klubiem, kam piešķirta 1. kategorija, var noteikt pienākumu iesniegt uzlabojumu plānu, lai trīs gadu laikā sasniegtu 2. vai 3. kategoriju. Ja klubs nerīkojas saskaņā ar plānu, KNVB var noteikt sankcijas, tostarp, izteikt oficiālu brīdinājumu, samazināt sacensībās gūto punktu skaitu un galējo sankciju – anulēt licenci. Šajā kontekstā ir arī jāatzīmē, ka Nīderlandē, profesionālam futbola klubam pasludinot bankrotu, tam tiek anulēta licence. Ja tiek atrasts kluba pēctecis, to nevis tiešā veidā uzņem profesionālajā futbola līgā, bet tam ir jāsāk ar dalību otrajā – augstākajā amatieru līgā.

([10]) Sk. 5. zemsvītras piezīmi.

([11]) Komisijas paziņojums – Pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu nefinanšu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (OV C 249, 31.7.2014., 1. lpp.).

(76) Pamatojoties uz 2009./2010. gada finanšu rādītājiem, *NEC* tika iedalīts 1. kategorijā. *NEC* pārstrukturēšanas plānā bija noteikti pasākumi, lai tas pēc trīs sezonām (līdz 2012./2013. gadam) varētu kvalificēties 2. kategorijai.

(77) Pārstrukturēšanas plānā kā galvenais *NEC* finanšu problēmu cēlonis bija norādītas apgrozījuma un izmaksu attiecības problēmas. Jo īpaši bija vainojamas augstās darbinieku izmaksas, lai gan ieņēmumu samazināšanās no plašsaziņas līdzekļiem arī veicināja finanšu rezultātu pasliktināšanos. Pārstrukturēšanas plāns ir koncentrēts uz izmaksu samazināšanu, un ietaupījumi galvenokārt tika meklēti spēlētāju izmaksu jomā. Šajos pasākumos bija paredzēts samazināt darbinieku skaitu (arī reģistrēto spēlētāju skaitu), iesaldēt algas un samazināt algas jaunajiem spēlētājiem, kā arī samazināt piemaksas. Trijos gados bija jāpanāk, lai darbinieku izmaksu un apgrozījuma attiecības koeficients būtu zem […] % (salīdzinot ar […] % 2010. gada martā). Bija paredzēts samazināt arī daudz citu izmaksu, piemēram, jauniešu treniņu izmaksas (futbola akadēmija). Par ikvienu ieguldījumu nemateriālos vai materiālos pamatlīdzekļos par summu, kas pārsniedz EUR […], bija jāsaņem *KNVB* licencēšanas komisijas piekrišana, kas faktiski nozīmēja, ka *NEC* nevar veikt spēlētāju pārcelšanu.

(78) Komisija uzskata, ka pārstrukturēšanas plānā ir pievērsta uzmanība *NEC* finanšu grūtību cēloņiem, jo īpaši darbinieku un spēlētāju izmaksām algu veidā un spēlētāju pārcelšanas maksājumiem. Nav gaidāms, ka profesionāls futbola klubs paplašinās darbību citos tirgos pamatnostādņu nozīmē; tomēr var paredzēt, ka tas veiks ietaupījumus savā pamatdarbībā, un to *NEC* ir paveicis. Pārstrukturēšanas plāns nepamatojas uz ārējiem faktoriem, kurus *NEC* var īstenot, bet ne pilnībā kontrolēt, piemēram, papildu sponsoru atrašanu un skatītāju skaita palielinājumu.

(79) *NEC* 2010./2011. gada sezonas budžetā *NEC* paredzēja uzlabot uzņēmuma finanšu rezultātus […], samazinot izmaksas […]. Beigu rezultāti bija pat labāki, nekā plānots: tā kā ieņēmumi samazinājās (mazāki ieņēmumi no spēlēm neveiksmīgas kausa izcīņas sezonas dēļ; mazāki ieņēmumi no plašsaziņas līdzekļiem; maiņas ieņēmumu pārdale), izmaksas arī samazinājās […] (darbinieku izmaksu samazināšana, ar futbola akadēmiju saistītie ietaupījumi, komerciālo izmaksu samazināšana). 2011. gada decembrī *KNVB* piešķīra klubam *NEC* 2. kategoriju.

(80) Komisija secina, ka 2010. gada augusta pārstrukturēšanas plānā bija pietiekami izskatīti *NEC* finanšu grūtību cēloņi, ņemot vērā kluba ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošanu.

4.2.4. *Izvairīšanās no pārmērīgiem konkurences kropļojumiem*

(81) Pamatnostādņu 38.–42. punktā izvirzīta prasība, ka saņēmējam jāveic kompensācijas pasākumi, lai samazinātu atbalsta kropļojošo ietekmi un tā negatīvo ietekmi uz tirdzniecības apstākļiem. Komisija lēmumā par procedūras sākšanu atzīmēja, ka profesionālā futbola joma šajā ziņā ir īpaša, un ieteica vairākus pasākumus, ko profesionālajā futbolā varētu interpretēt kā kompensācijas pasākumus šo pamatnostādņu nozīmē, piemēram, samazināt kluba reģistrēto spēlētāju skaitu, ievērojot valsts asociācijas atļautos ierobežojumus, noteikt algu maksimālo apmēru, kas ir mazāks par parastajiem šīs nozares standartiem, aizliegt uz noteiktu laika posmu pārcelšanas maksājumus par jauniem spēlētājiem vai paplašināt darbību sabiedrības labā.

(82) Kā skaidrots 77. apsvērumā, *NEC* patiešām ir samazinājis darba ņēmēju skaitu un reģistrēto spēlētāju skaitu, kā arī tiem maksātās algas. Algu maksājumi bija jāsamazina, lai tie būtu zemāki par 60 % no apgrozījuma apmēra. Pārstrukturēšanas periodā nevar veikt pārcelšanas maksājumus par jauniem spēlētājiem. Komisija secina, ka pamatnostādnēs noteiktie kompensācijas pasākumi tika veikti, un šie pasākumi vājināja *NEC* konkurētspēju profesionālajā futbolā.

4.2.5. *Līdz minimumam ierobežots atbalsts*

(83) Pamatnostādņu 43.–45. punktā noteikts, ka atbalsta apjoms un intensitāte jāierobežo līdz stingram minimumam. Atbalsta saņēmējiem jādod ievērojams ieguldījums pārstrukturēšanas plānā no saviem pašu resursiem.

(84) Komisija norāda, ka pārstrukturēšanas plāna finansējumā papildus iekšējiem ietaupījumiem saprātīgā apjomā ietverti ārējo privāto uzņēmumu ieguldījumi. […] darījums (37. apsvērums) nodrošināja *NEC* ārējo finansējumu aptuveni EUR 4 miljonu apmērā. Turklāt 2010. gadā tika mainīti atmaksāšanas nosacījumi attiecībā uz […] aizdevumu. No tā laika obligātais atmaksājamās summas ikgadējais maksājums […] tika aizstāts ar atmaksāšanu, kuras pamatā ir pārcelšanas ieņēmumi, tas pozitīvi ietekmēja *NEC* likviditāti (sk. 43. apsvērumu). Citiem vārdiem sakot, ārējie un pašu ieguldījumi veido vairāk nekā EUR 4,25 miljonus, un tādējādi atbalsts, kura summa ir

maksimāli EUR 2,2 miljoni, jebkurā gadījumā neveido vairāk par aptuveni 35 % no kopējā pārstrukturēšanas finansējuma. Tas atbilst pamatnostādņu 44. punktā noteiktajai prasībai, ka vidējiem uzņēmumiem, kāds ir *NEC*, vismaz 40 % no pārstrukturēšanas izmaksām jābūt saņēmēja pašu ieguldījumiem, ietverot ārējo finansējumu, kas pierāda pārliecību par saņēmēja dzīvotspēju.

4.2.6. *Gada pārskata pārraudzība*

(85) Pamatnostādņu 49. punktā noteikta prasība, ka dalībvalstīm jānosūta regulāri sīki izstrādāti ziņojumi par pārstrukturēšanas plāna pienācīgu īstenošanu. Attiecībā uz maziem un vidējiem uzņēmumiem 51. punktā noteikti mazāk stingri nosacījumi, kurus piemērojot, parasti pietiek ar bilances un peļņas un zaudējumu pārskata ikgadēju nosūtīšanu. Nīderlande ir apņēmusies iesniegt šos ziņojumus.

4.2.7. *Vienreizēja atbalsta princips*

(86) Pamatnostādņu 72.–77. punktā ir atsauce uz principu "vienreiz un pēdējoreiz", kuru piemērojot, pārstrukturēšanas atbalstu piešķir tikai vienreiz desmit gadu posmā.

(87) Nīderlande apņēmās ievērot pamatnostādņu prasību par "vienreiz un pēdējoreiz" principu. Nīderlande ir apstiprinājusi, ka turpmākos desmit gadus pēc šā darījuma nepiešķirs nevienu glābšanas vai pārstrukturēšanas atbalstu *NEC*. Saderība ar tirgu arī būs pamats jebkurām pašreizējām vai turpmākām sarunām ar *NEC*.

5. **SECINĀJUMS**

(88) Komisija uzskata, ka Nīderlande nelikumīgi īstenojusi atbalstu par labu *NEC*, pārkāpjot Līguma 108. panta 3. punktu. Tomēr šo atbalstu kā pārstrukturēšanas atbalstu pamatnostādņu nozīmē var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu, jo tas atbilst visiem pamatnostādnēs izvirzītajiem nosacījumiem šādam atbalstam,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Valsts atbalsts, ko Nīderlande ir īstenojusi par labu Neimegenas futbola klubam *NEC*, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Nīderlandes Karalistei.

Briselē, 2016. gada 4. jūlijā

Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Margrethe VESTAGER